

## ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

**Esas Sayısı : 2017/57 (Siyasi Parti Mali Denetimi)**

**Karar Sayısı : 2021/39**

**Karar Tarihi : 14/1/2021**

**R.G. Tarih-Sayısı : 9/3/2021-31418**

### I. MALİ DENETİMİN KONUSU

Halkların Demokratik Partisinin 2016 yılı kesin hesabının incelenmesidir.

### II. İLK İNCELEME

1. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü hükümleri uyarınca Zühtü ARSLAN, Burhan ÜSTÜN, Engin YILDIRIM, Serdar ÖZGÜLDÜR, Serruh KALELİ, Osman Alifeyyaz PAKSÜT, Recep KÖMÜRCÜ, Nuri NECİPOĞLU, Hicabi DURSUN, Celal Mümtaz AKINCI, Muammer TOPAL, M. Emin KUZ, Hasan Tahsin GÖKCAN, Kadir ÖZKAYA, Rıdvan GÜLEÇ, Recai AKYEL ve Yusuf Şevki HAKYEMEZ'in katılımlarıyla 4/1/2018 tarihinde yapılan ilk inceleme toplantısında;

2. Halkların Demokratik Partisinin 2016 yılı kesin hesabının incelenmesi sonucunda;

- Dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine,

- Esas incelemenin yapılabilmesi amacıyla Genel Merkez kesin hesabının dayanağını oluşturan gelir gider belgeleri ile bu belgelerin kaydedildiği defterleri Sayıştay Başkanlığına göndermesi için Partiye bu kararın tebliğinden itibaren otuz gün süre verilmesine,

OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

### III. ESASIN İNCELENMESİ

3. Halkların Demokratik Partisinin Anayasa Mahkemesine verdiği 2016 yılı kesin hesap çizelgeleri ile dayanağını oluşturan defter ve belgeler üzerinde yapılan inceleme sonuçlarını içeren ve Sayıştay Başkanlığı tarafından hazırlanıp Raportör Ömer DURSUN tarafından Heyete sunulan esas inceleme raporu, Anayasa ve 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun ile 22/4/1983 tarihli ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun ilgili kuralları, bunların gerekçeleri ve diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

4. Denetimin maddi ögelerini oluşturan defter ve belgelerde Partinin 2016 yılı gelirler toplamının 32.584.536,73 TL, önceki yıldan devreden nakit toplamının 3.280.697,01 TL, yıl sonundaki borçlar toplamının 392.350,25 TL olduğu ve giderler toplamının 31.838.419,69 TL, gelecek yıla devreden nakit toplamının 4.250.512,05 TL, yıl sonundaki alacaklar toplamının 168.652,25 TL olduğu anlaşılmaktadır.

5. Partinin 2016 yılı kesin hesabının gelir ve gider rakamlarının yukarıda açıklanan tutarlardan oluştuğu, bu hâliyle 2016 yılı kesin hesabının doğru, denk ve 2820 sayılı Kanun'a uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

#### A. Gelirlerin İncelenmesi

##### 1. Genel Merkez Gelirleri

6. Partinin Genel Merkez gelirleri toplamı 24.231.197,97 TL olup bu tutarın 294.511 TL'si üye yıllık aidatlarından, 86.507,96 TL'si bağışlardan, 22.755.427 TL'si hazine yardımından, 1.037.106,03 TL'si faiz ve nemalandırma gelirlerinden ve 57.645,98 TL'si diğer gelirlerden oluşmaktadır.

7. Parti Genel Merkezinin defter kayıtları ve gelir belgeleri üzerinde yapılan inceleme neticesinde gelirlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak sağlandığı sonucuna varılmıştır.

## **2. İl Örgütleri Gelirleri**

8. Parti il örgütlerinin gelirleri toplamı 8.353.338,76 TL olup bu tutarın 538 TL'si üye giriş aidatından, 252.357,89 TL'si üye yıllık aidatından, 1.554.313,90 TL'si bağışlardan, 6.550.411,08 TL'si yardımlardan, 4.560,89 TL'si rozet-flama satış gelirlerinden ve 1.157 TL'si mal varlığı gelirlerinden oluşmaktadır.

9. Parti il örgütlerinin 2016 yılı kesin hesap çizelgelerinin gelir bölümü üzerinde yapılan inceleme neticesinde gelirlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak sağlandığı sonucuna varılmıştır.

## **B. Giderlerin İncelenmesi**

### **1. Genel Merkez Giderleri**

10. Partinin Genel Merkez giderleri toplamı 24.262.194,19 TL olup bu tutarın 1.156.230,06 TL'si büro giderlerinden, 1.311.489,04 TL'si personel giderlerinden, 240.889,18 TL'si bina bakım ve onarım giderlerinden, 203.568,51 TL'si temsil ve ağırlama giderlerinden, 628.189,54 TL'si araç giderlerinden, 453.559,15 TL'si seyahat ve konaklama giderlerinden, 1.292.934,94 TL'si örgütlenme ve faaliyet giderlerinden, 2.403.671,28 TL'si seçim ve miting giderlerinden, 5.849.643,33 TL'si teşkilatlanma ve yardım giderlerinden, 230.120,50 TL'si üye aidat il paylarından, 4.176.598,17 TL'si demirbaş alımından, 6.314.963,69 TL'si geçen yıldan kalan borç ödemelerinden ve 44,80 TL'si diğer giderlerden oluşmaktadır.

11. Parti Genel Merkezinin defter kayıtları ve gider belgeleri üzerinde yapılan inceleme neticesinde giderlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak gerçekleştirildiği sonucuna varılmıştır.

### **2. İl Örgütleri Giderleri**

12. Parti il örgütlerinin giderleri toplamı 7.576.225,50 TL olup bu tutarın 3.322.748,77 TL'si büro giderlerinden, 191.709,75 TL'si personel giderlerinden, 656.169,62 TL'si bina ve araç giderlerinden, 39.625,90 TL'si temsil ve ağırlama giderlerinden, 453.209,54 TL'si seyahat ve konaklama giderlerinden, 1.186.168,05 TL'si konser ve yemek giderlerinden, 177.661,45 TL'si seçim ve miting giderlerinden, 310.536,41 TL'si kurultay-kongre giderlerinden, 614.295,75 TL'si teşkilatlanma ve yardım giderlerinden, 233.120,03 TL'si bayrak, flama, rozet giderlerinden, 46.315,92 TL'si temizlik ve güvenlik hizmet giderlerinden, 204.728,78 TL'si demirbaş alımından, 45.163,14 TL'si geçen yıldan kalan borç ödemelerinden ve 94.772,39 TL'si diğer giderlerden oluşmaktadır.

13. Parti il örgütlerinin defter kayıtları ve gider belgeleri üzerinde yapılan incelemede giderlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak gerçekleştirildiği sonucuna varılmıştır.

## **C. Parti Mallarının İncelenmesi**

14. Partinin defter ve belgeleri üzerinde yapılan incelemede 2016 yılı içinde genel merkeze ait 4.176.598,17 TL (3.100.000 TL tutarındaki 2545 parsel 16. bölüm taşınmaz ve 1.076.598,17 TL

tutarındaki demirbaş eşya (tabela)) ve il örgütlerine ait 204.728,78 TL tutarında demirbaş ediniminin olduğu anlaşılmıştır.

15. Yapılan inceleme neticesinde Partinin 2016 yılı içinde gerçekleştirdiği toplam 4.381.326,95 TL tutarındaki taşınır ve taşınmaz mal ile menkul kıymet ve telif hakkı ediniminin 2820 sayılı Kanun'a uygun olduğu tespit edilmiştir.

#### **IV. SONUÇ**

Halkların Demokratik Partisinin 2016 yılı kesin hesabının incelenmesi sonucunda;

Partinin 2016 yılı kesin hesabında gösterilen 32.584.536,73 TL gelir, 3.280.697,01 TL önceki yıldan devreden nakit ve 392.350,25 TL yılsonundaki borçlar toplamı ile 31.838.419,69 TL gider, 4.250.512,05 TL gelecek yıla devreden nakit ve 168.652,25 TL yılsonundaki alacaklar toplamının eldeki bilgi ve belgelere göre doğru, denk ve 22/4/1983 tarihli ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'na uygun olduğuna 14/1/2021 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan  
Zühtü ARSLAN

Başkanvekili  
Hasan Tahsin GÖKCAN

Başkanvekili  
Kadir ÖZKAYA

Üye  
Engin YILDIRIM

Üye  
Hicabi DURSUN

Üye  
Celal Mümtaz AKINCI

Üye  
Muammer TOPAL

Üye  
M. Emin KUZ

Üye  
Rıdvan GÜLEÇ

Üye  
Recai AKYEL

Üye  
Yusuf Şevki HAKYEMEZ

Üye  
Selahaddin MENTEŞ

Üye  
Basri BAĞCI